

د. عارف حیٿو

رووباره کي د پاڅلا مندا.. هشک ناپيت

شعر

رووباره کی د پاخلا مندا هسك نا بیت

د. عارف حیتو

رووباره کی د پاخلا مندا..

هشک نابیت

شعر

ناقى كىتابى: روويارمكى د پاخلا مندا... ھشك نابىت

بايەت: شعر

نقىسەر: د. عارف جيتۆ

ديزايىن و دەرھىنانا ھونەرى: زانا احمد كرىم

كەڭلىق بەرگى: ستار عەلى

تېراژ: ۵۰۰ دانە

ژمارا سپاردى: ۱۷ / ۲۲۱۶ - D ژ پەرتوكخاننا بەدرخاننىيان - دھوك

چا پائىكى: چا پخانا پاك- ھەولئىر, ۲۰۱۷

ئەو سەقەما دىا بېت باران

يان

گومانەكا كەسك د بە خجەيى ئاھۇرايدا !

پشتى ترسا قېرپوونى دادايە سەر بياقى ديتنا ھەردوو دو تەيران .. يا مەزن
گۆت:

"ومرە دا مەيى بەدەينە بابى خوو!" - سفر التكوين

ئوو دەمى ھەردوو كچپىن ئۆتى ، نيازا خوو يا نە پەن بە ليكرى و خەونەكا
نە فيكرى .. ب پە نچەرەكا قە كرىشە شوركرى ، ھەموو دەرگە ھېن راگە ھاندنى
و لابۇرىن خوين مە ھاندنى و پلانين موكم ژبو خوو رەقاندنى .. ب لياقېن
بەر سېقاندانقە بوونە نۆژ، ھاتن سەمايى گول و بشكۆژ .. نەقە نە شعرا
منە ، ئى باراندنا لايكېن فيس بووكيىە ژبو پۈستەكى خوش و دلسۆژ، ل
شەقا تارى دبېتە تىروژ و چاقەرېنە ژى بزىت نىروژ ..

دبیت چاقین من .. ب هه لوهسه یین دیتنیقه داگرتی بن

یان دلّی من ب هه لگرتنا ریژگه هانقه

خه ربه ندین پر مگرتی بن

دبیت سترا نین دهینه گوتن

کۆمهك هه قوکین ته بیسوک و

هندهك په یشین قه روتی بن

یان ناوازین ناراندنا قه شارتی بن

دبیت بهرخین من .. ته نا ل کۆزی

ئهوین وهستیایی ل دانگا خه رییبی و دۆزی

تیشکین سه گان و بیژی یین گه رما هه سپین مه غولی بن

یان پۆستالین شه رکه ریّن جاش و به عسی بن

دبیت رازین من .. قه ریژا سالیّن که لاشتی و

پیشبینی یین "فرۆیدی" بن

دبیت که ربین من , پلانه کا په تگیایی یا "تاماری" بن

یان چه زه کا ئیروسی یا چه مره قینا ..

ههردوو دو تمیرین "لوتی" بن

دبیت ته ف هه وائین گوهاستی

وه نه بن و هه پاره بن , دبیت ژى وه بن .

ئى نه ز . نه زه ك چه مگین و مت

ب خه ونا هه لاویستیقه مايم بهستی و بوویمه بهستی

ژ نه نیا بوهارئیه رشتی و ل هیثیا نه لندی شکهستی

من گوپالی دهنگی دیرین

کره ددهستی قه ده ریډا و روندکین که ل

ل سه ر چه زین هه ل , بوونه مه خه ل

ما تا که نگی . هه ر چاقین من

دی کانیکا ژقانیین پاشیخستی بن

دی د هه گبه یا سو باهیدا مشتی ترسیان و نه فی بن

ته ف پینگاقین عه شق پیقه

ل سەربازگەھین ئینکشاری، دی گونەھ و دچغاندی بن

تەق ئایەتین قورئانا من

دی پەرمویچکین "نیمام مەھدی" و "بابایی" بن

یان ژى خەمین تەنگەزارین نوو شەرەکی نافخویى بن

دبیت ئەق رەشبینی یین ژینگۆتى

وہ نہ بن و بہس رەشە بن، دبیت ژى وہ بن.

ئەگەر چیا ب زەلیپین و ھەر ھەفت تەبەقین ئاسمانی ب رژیپین.. ئەگەر

رووبار ب قەشیپین و ئاگرین ھەل قەمریپین.. ئەگەر مروق دمیجرا با عشقا

مەزدایدا بحەلیپین و وەك بەلگین زەر ژدار پاییزین پیر بوەریپین. تەق

چووچکین مشت ئونفەت و قەگۆ.. نامە یین ئەیوناوی ب قەگەرا کەسک ئیک

سەمتینە و نا بنە دوو.. یاوەر و یاری ئەھرەمەنی ھەمی قرو.. دگەل روژی

چوو.

ئوو چووچکین کو بار و خن، تم راستی گۆ...

* * *

كلىش

صەحابى يېن شەرى بەدرى
خودان رەز و بىستانن و شمشيرين تير
هندهك پەيشين قەقە تىيائى ژ تەرتىلى
بەرب حوجره يا پىرۇزقە هاتن و
رېكا مالا نەبو سفيان قى نەكە تم، ئەوما كە تم
سەر شووشە بەركين هسك و تير
ئەقە بۇ جارا هەشتىيە ئەزقى شەرى دگوهورم و
هەقۇكىن بى جورنەت، ب شە پرزەيى دەينە تەوافى
پەيشا... ھەز ژ برينان ناكەن
ب نەمازەيى، وان برينين ھەودايى ب كيم و ەداقى

ما دی چ ل من که فته ناشی
 نه گهر خوه د چه په رییدا سنگه پی بکه م و
 سلوگانین هیر شکر نی بلند بکه م
 مرن ههر مر نه... چ ب جه لده یین سولتانی بیت
 یان ب گولنه یا شه رشانای بیت
 یان ژی ب برسا زه مانای بیت
 پا پورشانای ب ژیرمه ندی دگوت... دگه ل بای بده ری
 دا پا پورا ته ژریره وی نه بیت قاری
 ل روژا خوتبی، مه لای ب دهنگه کی هه لچوووی دگوت
 نه گهر تو علمی کافران و کوفری بخوینی
 یان رهفتارین وان ب نه قینی
 دی خوه ل قورنه ته کی قه دهر بیینی، مشت شهرمیینی
 چویچک، نا داده نه سهر بانای ته و
 هه رده م دی یا گرتی بیت ریکا ته

ل خولا كادران , سهيداي گوتنه مه

نه ويئن نيسلامي , نه نيسلامينه

نه و دوژمنيئن مروڤينه

دشداشي وان ژ سهر گوزه كي دريژتره

ديتنا وان , ژ دهستي پالهي ب قريژتره

نازاديي... خويئا سوور پي دقيت و

ته ف فورسائيئن ل بهر ده رگه هي مالا مه زن

بنسترا نفاقرنا وه لاتيئه !

ناخ ... وه لاتي من

نه و وه لاتي ب نفاقرنيشه زفير بووي

هه سپه كي نه زينكري و بي نفاقه

هه رچ كه سي نه سوارژي

به ر ب ناراسته يئن نه ديتيڤه دبه ت و

ل شمشيرئ موساي دگه رت !

حاحامه کی ل (دوحه) گۆته من

ریبازا موسای هه تاقه

نه که س دگه هتی و نه که سه ک دشییت

ژ دره خشاننا تیرۆژکین گه رمین وی بره قییت

دبیژن... ستیره ک ژ ناسمانان دی که قییت

هه کو دکه قییت...

تاریستان دی ژ بهر په نجه رین مالان ره قییت

تاریستان.. کچکه کا شه به قییه ل بهر ته لاران

بزنیسی دکه ت

ته لهین نابرو چوونی شه ددهت و خویکا خوه ددهت.

هه واله کی به ز داددهت و گاقه ب گاقه

رویس و بی تام, بی پهراقه

دوهی هیشتا به ری سپیدی...

تیرۆرستان هییشه کا توند کره سهر

خر دهقهرين هه پارهيي و نه ل سهر نه خشي

شيخي نيسيلاي ب نه مري سولتاني نوو

نه وي هيشتا ل حهرهملهكا با پيرين خو نه بووي زاڤا

فه توايه كا جيهاي دا , يا شيني و بي سه روينه

هه مي سه بايا و غه نيمه , ژبو ديوانا خه ليفه يي ديني منه

ل ناديي... سهر خوشه كي ب روندكفه دگوت

نه و زاروكا چوارده سالي , ل سهر توخيبي توند دنالي

چ ژمال و ميران نزانيت...}

هوون ب خودي كه ن , وي نه كه نه متايه ك هسك

ژبو كرپن و فروتنی

يان ريكلامين شهروتنی و بيگوتنی

نه و كچكه كا سه و داسه را گوشه گيره

ژرفيشتي نه بو زهرري غه فاربيه

ژبو دهونه تداران پاربيه و ژبو برسيمان

دۆزهكا جوان و خواريه

په يقان گۆته من : تۆ بابە ئيسكه كا به ئى يا بالكيشى

خه ريبى يا خوه يا غه ريب

ل دويفا فه گه را كه سكا رادكيشى

ل سه ر شانۆ يا سار و ته ييسۆك

ب هيواشى , جگارين خوه تم دكيشى و

ته فه خه فه تين ل سه ريكا كومبووى نا فه ريژى

دلبه را من , نه وا ژمن و ژينى بيزار

هاته دهنگ و ب خه مگينى دگۆت

نه ز دزانم , تۆ گه له ك يى د ئيشى

وه ئى دى هه ر ئيك هه بيت , ئاگرى به رده ت كلىشى .

* * *

یه قینه کا گومانای

هه بوو نه بوو... چپایه کی بلند هه بوو

نوو دایکه کا جهرگ سوئی و خه مگین هه بوو

دایکا خه مگین، خوه د هه مبیژا چپای وهرکر

چپای هیشی یا وی دوو کهرکر

پرتال ناسمانی تفقی و هه رتفقی

هه تا بوویه زنجیره کا ژهنگی گرتی

ب پیی فریشتانقه بهستی و دوعایا وی بی خه بهر کر.

پرتال عهردی، خوه ب دولابا هه وایقه گرت

جار بلند و جارژی نزم

ب هه لچوونه کا ب هه را و بهزم

بہرہف مزگہفتی د کرہ غار و ل داوی

ژ کہریبن بیلال جہ بہ شیدا ژفی دنا فانی وہ غہر کر .

.....

پشتی نہ و دایکا خہ مگین و جہرگ سوتی، بوویہ خوی، بایہ کی سرت بہردا
چولی، گہردین خوی ب بہ نگین دارانقہ دالہ قیان ب شاقولی، شاگردین
شہیدا ب سہرکولی، چونہ دیدارا دارہکا نہ نادولی، داکو بہ بیان کہن فی
شولی... لی وی دایکا نہ ل بہ ہشتی و نہ ل سولی، ب سترانہکا پہ نادولی،
کر کرن دہنگین ہیولی و دبستراند: نہوین کچکا سہ بی دکہن و مہرقہ دین
پہروز ویران دکہن، نہوین قینئ نہ فی دکہن و خواہ نہ نیی تالان دکہن...
نہ نیسلامینہ، نہ و کافرن، زہندیقن... رافزینہ. نیسلامی ژوانا شووشینہ و
ریکا خودی، نہقہ ل دہف مہ، راست و رہوان و یہ قینہ.

دہنگہ کی گوت:

پا نہقہ شعرہ مگر تیبیک ب گومانہ و درہوینہ، گورستانہکا رویتہ و تہقہ
گورین وی بی کیلینہ، تہفہ نگہکا دہواتیانہ و قہ ت چ نینہ، یان وہ نینہ.

* * *

پاشا

میر سماھیل پاشا یی دووی... .

ب چاقین مستی پرسیارقه , ب گرنژینا خوه یا سارقه

میژه دکره وهرزی گوندورا و بهتی

بین گه هشتی ب رووی ناخپه رزینه

نه وین هیشتا نه گه هشتی , بیلادینه

ل بهر ته حری نیف شهوتی

جوتیاری ژقه هرا سهکتی و متا یی ل بازارا موپسل

حه راجه یان ل قورنه ته کی بوویه گومتل

خوینی خوه دا بهر به ته نا و خوه ب که له کین دیرین قه نا

برسی خوه دناق په زی سپیدا دیت یا قنقل

گوتن: به ژنا داران نه چه مینن, باران دی هیئت

پرچا زه فی بین تیهنی گرتی نه قوسینن, کانی دی زیت

هر روو باری, نأف د له شیدا چوو بیت خواری

نا مینته ل هیثیا کواری و

دی بیلابین بلند چیکه ت ژ خویساری

ئی داره ک یی ژ نیثا په بیسکی شکهستی

که سه ک نینه ل فی نه نییی

هلباسک بیپته بانئ مزگه فتی و بانگ بدهت

دهنگی گزیری یی که فتی.

هیشتا پاشا ژ سهر هه سپی نه داکه فتی

هه می چافا بهر بوونه ره ختی و چ گول نه بوون

بخه ملینن تانج و ته ختی

وهروهه کی ده فی خواه پر کر کو بیژیت, تف ل به ختی

خوه دیت یا ژ دهرقه ی توخیبان بووی مشه ختی.

ل خلوه تگه هی... سار و جوان مینا به فرا ل بهر هه تاقی

دهواتی هاتن ته وافی

ریشالو کین بیردانی هیژ د تینشیر و نه سیری بوون

داله قیانه سهر نه یونین هه ستا خوریای ل سوجه گه هی

کو نه ریژیت ژ نه نیا که سکبووی خونا قی

نوو نه بیته پیگوتنه کا دنشه واتا نه قی گاقی.

نه زژی ههر مامه ل هیثیی

کو قی شعرا ب نقشتی, بگه هینمه دو ماهیی

لی... من چ یارین چاق که سک نه بوون ل نامیدی

کو ب هیجه تا سهره دانا عیسی ده لا

هندهک ره سمان ل بهر سیلاقی بگرم و

ب بیهودهی ل دؤر خوه بزقرم

من چ دژمن د رییدا نه بوون

کو بویسه کا ژ نشکافه ل گه لیبی مزویرکا بدانم و

گیانیٰ خوه ژ هندا بوونیٰ قه گرم.

نه ز و خودیٰ ب هه قرا بووین!

هه کو تیر و ژگین ستارانا عه میٰ گوزیٰ

هه موو جادده روهنکرین و گولله چریک کرین

نه ز و خودیٰ ب هه قرا بووین!

هه کو گاییٰ بۆر ب ته عدا

بزن ناقز کرین و تیشک ژ بهر برین

نه ز و خودیٰ ب هه قرا بووین!

هه کو دیکان بانگیٰ سپیدیٰ ژ بیر کرین و مریشک فرین

نه ز و خودیٰ ب هه قرا بووین!

هه کو خه ونین من ژ شویره یٰ هه لوه رین و

حه زین نخاقتیٰ ژ بهر مرین

سر ووده کی.. نه ز ژ سه ر ناخیٰ راکرم

به ره ف ده ریا بیین دوور برم

دا خەلەككىن داوى نە دىتى يىن گولاقى

ب جەفكا منقە نە بن سىكار و قنارە

دا نە و پۇلىسىن چرا قى...

ل سەر رىكىن تارى و درىژ، من نە خاپىنن دووبارە.

.....

پۇلىس خاپىننۆكن.. شەقى ب چرا يىن گەش د رەقىنن و ددندا شەقىنن مۇرد

جەپىنن.. ھەستىن دۇتى گەرم دكەن.. گەرم گەرم، ھەتا بياقى دىتنى د

سۇژن، دەمى سېپىدى ھشيار دبن.. كوشتى يىن وان دەم و رۇژن.

* * *

ئەقىنەكا نىف ئەشارتى

ئەقىنى.. ھېرشەكا ژنشكافە و بى ھەفتايە

ب سەرداگرتنەكا رەوايە

ئەشكەرى من بى بەرھەق بوو، لى نزانم كانى بۇچى!

من توخىبى تە ھىلايە و ژداگىركرنا من قىلايە

بىرپارەكا ترسيايى يا پېش و پاشكى، ل سەر ھەزا من پېخەف بوو

نە ل شەرگەھى ب سەرگەفتم و نە د چاقىن تەدا شكەستم

ھە ئويستى من.. ل ئاقبەرا ھەرد و ئاسمانى ھەرگەف بوو.

◆◆◆

من ببهكا ليمويي^۱ كره دناق^۲ ناقهكا ساردا و چه ند سي سي بين^۳ شودكا رۇسى
بهردا ب سهردا..

من چاقين^۴ خوه, هيدى نقاندىن و تليلي ژبو^۵ ستراين^۶ خهريبيي^۷ قه دان, من
هه قسارى^۸ ماهينين^۹ كه حيل^{۱۰} ژته و لخانا دلى بهردان و ب مكورى^{۱۱} ژ نايه ته كا
هيژ نه گوتى^{۱۲} خه بهردان..

دل بهرا من, نه وا چاق^{۱۳} كه سك.. ب تامه زروويى^{۱۴} هاته ژقانى و ناوازين^{۱۵} ديتنه كا
كه سك^{۱۶} دانان سهر بانى..

نه ز - نه زهكى^{۱۷} ب چاقه ريبيان^{۱۸} دوتى و ب سترا نه كا محمه د تاها يي^{۱۹}
ناكره بيشه^{۲۰} قه روتى.. ل بازارا كوده تايه كا سپى يا نه سوتى, مامه ل
مه زادى... يي^{۲۱} ساخلم و نه فروتى. ل به ندا په قينا^{۲۲} بريارى^{۲۳} بوومه توتى.

* * *

دویکیلا په لین شه مریایی

خه رییبی پرتکین خوه بین ژیکه شه تیای

خرقه کرن و ل سهر که قره کی دیم رهق نقست

که قر بو نافر، ب لاما چیایدا هاته خوار

بوهاره کا هیژ نه شه بووی، ژدهمه ناسالی قهرست

لی ب ریکیقه که فت و وهکو شووشه ی شکه ست

ژفانی مه، فییره کی روو ب که ن و پر نومید بوو

ب مه لوولی، چاژ زل و ژپیرقه شه هید بوو!

◆◆◆

ناگرد هوندری مندا و د ناورین ته دا به فر

دویکیل... ژ په لین من بین شه مریایی و

ددهستین ته بین قالا دا "با"

رووبار ب ته عمیدکرنا منشه گونده و

هه تاقل سهر سینگی ته دوزهه

نهر په بیهه کا یاخی و کویقی ژ دیدارا ته قهرستم

ژ مژی قه دبیت و ژ ته سلیمبوونی دباریت

نه وما ناخی.. توند ب به لگین ژ داران وهریا بیهه بهستم.

◆◆◆

هند چه ز ژ من دکر.. ب نه ندازا که ریشه بوونی

هند ب گهرمی پیش منقه د هات

وهک گهرمی یا یاخیبوونی

من که ریشه بوونا خوه چه پاند

یاخیبوونا خوه وهریاداند

من خوه دیت بی خرش و ب تنی

نه وژی یا ل بهر فروتنی.

◆◆◆

خه مین مه ب هه قرا د هه لین و ب هه قرا سارد بن

ب دیداره کی - بله ز بیت ژى ،

برینین مه پیکشه دکه وین

حه زین گهرم ژ چاقان د وهرین

نوول داوی... د کوچکی هیشییدا د قه مرین.

◆◆◆

ب هاتنا ته ، خه مه کی نه ز پیر کرم

ب چوونا ته ، خه مه کا دی داگیر کرم

ل ناهه نگی ، خه م سترا نه و دبستریت

ل تازی ، پیگوتنه که دگه ل من دگریت

ل شه رگه هی ژى .. نولا پلنگی د رووی مندا دگریت

خه م .. شه به نگه ل ناسمانی دوور

پتر ژ ناییر دهیه کی جیرباندی ب خوقه دگریت.

◆◆◆

ل وی ده می...

ته گویای مفرهقی کریمه دهستی و ب دست گرتی

ریکا نه هانتی ژینگرتی و هه ر کزگرتی

بوهاری خواه سل کر و وهرزان خواه ب ناخپه شل کر

نهزی بچووک.. د زیندانا یادا ته دا مامه گرتی.

◆◆◆

خامهیی من هه رو ب جینجی

شعر و ناوازین هه مه رهنگ

ژ دارا جوانیی شه دکه ت

هه ستین گهرم پاوان دکه ت و

تیرا هه می مه عشوق و عاشقین دین دکه ت.

◆◆◆

چهند من د قیا ته ژ هه ودکین ناخ باخچهیی خواه بپریم

دگهل چووچکان بهر ب ناسمانیقه بفریم

بیهودهیی - بیی شهرمینی

دناخ قافی سه ری مانیدیدا شه گرم

وہنی نہ شیام خوہ ژ بیردانکا خوہ بکرم .

◆◆◆

بیردانکا من .. نہوا ب تہ میٹھہ بووی خاقان

د گہل ژنہ کا شہی و کاملان , خوہ دا رہقان

ہہ کو نہ و ژن بوویہ دایک و بیردانکا من پیٹھہ بہ لا

وہک پہ بیینی ل زہ قیا رہ شاندا

کچکین مہ کتہ بلی ہاتتی

دندک دندک ژ ناخی قیدان

دا د مہرکانین بالکونیدا بکہ نہ رحان

نوو عاشتین ہیژ سنیلہ

ب دزیکیٹھہ ل ہہ ف بگورن وکو ہوزان .

* * *

ٺهز.. ٺهوى ب تهقه بهرزه بووى

ٺهوين ژڙيانى بار دكهن...

ههگبه يا ههمين خواه ل بهر دهرازينكا من دهيلن و بى خاترخواستن ژ
مه يخانى دهر دكه ٺن.

مه يگير پيکه کى دى بو من ژ روندگان تيکه...

مزهيه کى داخداى ب خهريبيى و کلداى ب ماچان, ژبورحان من يا نه ل ٺيرى
ٺريکه.

تو.. وهکو سيٺه کا نوو گهاى ب دارٺه

ژنشکه کٺه که تيه خواري

ژ من ٺه بووى و هيژ ٺٺانى مه يى ساقا

نه گه هشتى بهر دهرازينکا ديدارى

هيڙ سوڄبه تيئن ل نيشا ري و نه و ڪه نينين

من نه ڪرينه ڪواري ڙبو ڙياري

ل هه سڀي وه غري سوار بووي و بي روخست

گوپالي مضره قی ته هه لگرت و ڪه قتي سهر ري

نه نه ڦينبي ري ل ته گرت و نه خه ربيي يا ڪه ل

نه ڙي جواني يا بهاري هاته ديدارا ڦي جاري

هه ڪو ڪارواني، من ل نيشا ري دهيلن و

ل سهر ري سپريانا بي ري بهر، بهرزه دمينم

شه پرزه بييه ڪا ڪوڙهڪ، من دگريت و

شه ڦ داددهته سه متا چاقان

لي ههر چريسڪ ڦه دپهشن و ته پي دبينم.

هه ڪو هه ڦ پيازه ڪي روو بڪهن

زه رگه هه ڪي ڙ پشتقه ل من ددهت

دڪه ڦم.. ب دنشه واتي دڪه ڦم

ئى ھەردى شېم رابمەقە و رىكا درېژ ب دیتنا تە ب دۆمىنم.

ھەمى ئاستەنگ ل بەر رژدى يا من ملخويلن

تتى چوونا تە تى نەبیت..

چوونا تە ئەز ئىشاندم و ھەرۇ سېئىدى من دئىشىنىت

بېرى يا تە ئەز گراندم و

دگەل ھەر ھە ناسە دانەكى من دگرىنىت

و ھەست پى دکەم, خەرىبى يا تە من دخرىنىت..

بېى تە ئەز گولەکا ھشک و سېسە

ئە ئھۆبەكى بى لېسە

دارەکا پابېزى يا روىسە

و ھەقەقنەسى د سۆژم و ساخ د بېمەقە

د قەمرىبەم و ھەل د بېمەقە

د مرم و راد بېمەقە.

ھەكول باخچەى دنېرم, ل دۆر باخچەى سەيرانىنە

سه مایی دکهن , سترا نا دیین

نه زژی ب تنی .. ژانا دهه لکیشم و له شه کی خویسم.

گازی خودی و ناسمانا دکهم ... کا تو

گازی جادده و کولانا دکهم ... کا تو

گازی زهقی و بیستانا دکهم ... کا تو

گازی خوه دکهم ..

نه ز نهوی ب ته فه بهرزه بووی و ب گیانی

دگهل ته چووی ... کا تو

ئیدی نه شیم خوه ل بهر چوونا ته بگرم و

هه فکی یا دووری بکه م

بوچی تو چووی بی سه ده م , بی خاتر خواستن ..

بی همبیزکرنه کا گهرم و تامه زروو

ته فه کیلیکین ژيانا من بوونه عه ده م

پشتی ته ... من چ هیقی نینن ل بیده را بکه م

من چ دوعا نینن ژ وه لییان بکه م

گهر دوعایان مفا هه با

دا ل سهر چوکان بهر ب مهرقه دیشه خشییم

دا ته ف ته رتیلین کاهنان

ب سه لیشه , ژبو هانتنا ته یا که سک بییم

ئی تو چووی و ژ پرا سیراتی در باز بووی

ئوو... نه زب تنی ل بهر هوره بای

ب راست و چه پاندا راده ژیییم

نه جزوورا ته ل ژقانی بهر جه سته دبیت

نه ژئی نه زل هیشی یا ته د جه ویییم...

* * *

وهك په لاتينکين عاشقه .. که نينا ته

من .. رسمې ته

ل سهر ريکين دريژ نه خشانده

نه ختوباري.

◆◆◆

دهنگې ته يې هيژ نه بلند

پ سهره دهرا مالا مه زنفه هسك ببوو

هيشي يا گه ش

◆◆◆

بشکوژين گه ش ژي په قين

ستري يين تيز ژي په شين

خه ريبيي.

◆◆◆

من هه می هه وال خواندن

هه می که وال, ل کۆتانی قه جه ماندن

پلانه کا ستراتیژی.

◆◆◆

سترانیڤ سه رکه فتنی دبیژیت

خه مین دا که فتنی دنیژیت

عو ده کا بیلا یه ن و یاخی.

◆◆◆

یاریا ب به لگین خوه یین وه ریایی دکه ت

ئیره ییی ب گه شاتی یا بو هاری دبه ت

دار پاییزه ک.

◆◆◆

په یقین نه په ن د درکینیت

خه ونین نه هاتی و نه گۆتی د نه قینیت

پیکه مه یی.

◆◆◆

ئیشانی چ وارین تا پوکری نینن

کو دويندها خواهی بچينيت

نهقی ژياری ب دو مينيت.

په نه کا ناگری

روویی گوله کی داخکر

په لاتينکان ژواری روناھي بارکر.

وهک په روانا، قوناغين تاريی د بریت

ل بهر روناھي يا گهش د مریت

شاعره کی عاشق.

سواره که .. هه ردهم شياليه مه و

ريياره که، دادايه ناف ژفانين مه

خه مگينی.

ژ ترسا گرینی

من خوه هاقيته باوده شا بيكه نيني.

◆◆◆

نالينين ببله كي چه نگ شكه ستي
ژگوره كي دهر شه كرى , ب سهر به ستي
شه ف دنقاند.

◆◆◆

ل سهر رووبارى
خه مين خر بووى ب ناقيدا دچن
ل ريژگه هي دبنه پارى.

◆◆◆

ل ناقه به خچه يي ستري و گولان
ههر نيك ژبه هرا خوه پتر دخوت
ژقه هراندا د مرن كه قوت.

◆◆◆

نه ز دى باخچه يان داگير كه م
دى بوخچه يان ب زورى نه فير كه م

پلانہك بوسه ركه فتنی.

◆◆◆

نُه زبامه و بارانم

ل هیثیا هاتنا ته ب ژقانم

قه گه ریان.

◆◆◆

دگه ل گرئینا دیمی ته

درفه تان خوه ل جیژقانین متبوی کار کر

چرمسینی ژ لامان بار کر.

◆◆◆

ل نافذ هشی یین نیسانوکا

وهك په لاتینکین عاشقه ل بهر که پروکا

که نینا ته.

◆◆◆

ناورهك و جهزهك ب تنی

هموو ههست پی د بن خنی

شعرا نازك.

◆◆◆

ناقشا شیلی

همه می هیفتی کرنه کیلی و

خه و خاندن تارا و خیلی.

◆◆◆

خوین درژییت

سلوگانین سه رکه فتنی بلند دین

شهره.

◆◆◆

ل فی نیف شفی

دووسی ستیرهک ل ناسمانی د برسقن

ههوران خوه دا نیک ویی د تفقن

* * *

ٺهز بي ڙٺان يي ٺاتيم و بي ڙٺان ڙي ... دي وهنر ڪم

ڪهه ڪي خورت

پالا خواه دا خوديڪه ڪا دهرزي و پرت

ب دهان ڪه وين نه فراڪه

سرت ڙ پينگافان په شين و خوديڪ هه لگرت.

◆◆◆

ڙنه ڪا سه بييه .. گوله ڪا سوور دا من

هه موو به خچه پي ره شپوش بوون

قوبادي جهئي زاده , شعرهڪ دا بن.

◆◆◆

دارين ڪه سڪين دهق بڪهن و تم پر بيڙن

پاييز هات و دادا چه ما

به لگین وهریایی، خوه د همبیزا ناخی وهرکر.

◆◆◆

جه بار جه مال غه ریسی دگوت...

هه می په لین د بن خولبیقه

چوکیین من یین سار گهرم ناکهن

لی تبلیین من بیقه د سوژن.

◆◆◆

ماسییهك بچووك

ژ ترسا دهقی ماسی یین مه زن

خوه د زکی (حویتی) دا قه شارت

چ ده ریایان پیل نه گوهارت.

◆◆◆

دندکیین ناخا بهر په راقان

د قهر فینن تور و داقان

ماسی یین بچووك های ژئی نینه.

◆◆◆

ئاگرهك بهر بوو دارين تهر

دويكيلي كت كته

به لگين ياخي د نخافتن (يان د نخيقت).

◆◆◆

زهرزويريه كي، خوه ب سينگي چيايشه كوشت

دا بهيته پيشوازيي به هه شت

لي وي روي، به هه شت ل چياي سه يراني بوو.

◆◆◆

من په رتوكين خوه خر سوتن

په يقين دوو جان

خوه د بن خولبيشه قه دشارتن

◆◆◆

بزقه كي تيلين خوه داعويران

دهنگه كه نه ساز، ل بهر ناوازين زريني

تيقه ليق بهر دا كه نيني.

◆◆◆

خه ونه کی نه ز نشاندم و

ژ بهر خه و من دگوت

کهنگی دی تیر نشستن بم.

◆◆◆

ژوورهك.. ژوورهك ب تنی بهسه

په یقیین شکهستی, قه شیریتا و

نه ویین نه گوتی همبیز کهت.

◆◆◆

خالخالوکیین وندا بوویی

مالین خالا قی ناکهفن

ل سهر خالیین دو ماهی یا هه قوکیین من

خوینی د ریژن و دبنه تهفن.

◆◆◆

تیروژکیین روژا ته باخی

دی من یی جه مه د گرتی گهرم ناکه ن

روویی خوه د خون.

◆◆◆

نه څينیی... .

خوه ل بن سيبه را كڅار كه كي څه شارت

دا كه ريو كين څي نه كه څيت

ل نادیی، هه موو كڅارك د څه لاندی بوون.

◆◆◆

د چه زره تا نه څينییدا...

هه رڼه كا چاڅين وي مشه هيشی نه بن

ته لیسمین رازان ب بوونا وي څه نه بن

یان دل هڅكه، یان دره وین.

◆◆◆

هه ر شاعری چ بیر هاتن

دگه ل كه نینا یاری نه بن

په یڅين وی دی ل كولانیڼ سار

څه لیته بن.

◆◆◆

هه كو توپین كه ربی كرتی

بورجین بلند ویران دكهن، د بنه شوونوار

لی هه كو په هیڅ، گرنڅینان پواون دكهن

دبنه رووبار.

◆◆◆

جه مال ئامییدی، ب عه شق و هییدی

دارکی که مانی ل سهر تیلا خشانند

ئاوازین هه مه رهنگ

ئیکوئیکو د حالچوون و ستران که ناند

◆◆◆

ئهوئی گولفرۆش

گولهك ئانی.. ئهرزان ئهرزان

ههروهكو خوینا مرۆشان.

◆◆◆

ئهز ژ سفری دهست پی نا که م

دی ژ ئییرینین خوه دهست پیکه م

ما تو بیژی کو سفر بم؟!

◆◆◆

ئهز ئه و که سم.. ئهوئی من وه لاتهك ب په یادهیی

د باوه شیدا هه لگرتی و پیغه گرتی

هه رتم و تم د میجرابا ویدا گرتی.

◆◆◆

وهك هه قوگین موسته غا نمی دی بیژم...

نهز نه و پیغه مبهرم, نهوی وهلاتی رهتکری و رهجمکری

ما کیژان پیغه مبهر هاتییبه و وهلاتی وی همبیز کری؟!

◆◆◆

نه گهر هیقی ژته دوور بت

ما چ هه رقه..

گهر روژ بهه لیبت یان ناقابا بت.

◆◆◆

نیف چهرخ بوری و

ل هیقی یا وی.. قه رمی بووم

هه کو هاتی.. ل دیدارا وی بهنگی بووم.

◆◆◆

من گوته وی صورگولا دل ژ من دزی

ل قى ژينا نيف خه رابات

عه مر بۆرى و ژنوى دهمهات؟!

وى ب نازى و ژدل گۆته من..

ئەق عه مرى مای بده من زهكات

◆◆◆

ئەزبى ژقان يى هاتيم و بى ژقان ژى

دى به رەف ئەديار ييشه چم

غەرييم ل قى وهلاتى...

هەردەم غەرييا!

* * *

خوداڤه‌ندا ليڤه بووني

(۱)

نه گهر عمر شه گهریت و

بزقرمه شه چوارده سالی، توژی سیزده

دناقبه‌را مه‌دا مشت بن شهرم و پهرده

نامه یین مه، د زکی شه قییدا بی خنده

دا هه‌مان دره‌وی ل خوه کهم و

من نه دکوته ته، من تو دقیمی

چونکو تنی ناخفتنا دگه ل ته به‌سه

کو عه‌شقا مه پی ب ناریییت و

بییته جوانترین قه‌سه!

(۲)

هه کو تو چووی .. من ژیی خوہ , نهوی مایی

ژ جی دیدارین ته فییدا و

پرتک پرتک ل خوہ د جه ماندن

شعرین من یین وهک گولاھی

کچکا کت کت ژ من دزین و ل خوہ د ره شاندن .

(۳)

هه کو تو چووی .. ته کلچیشی خوہ هیلا بوو

ل سه ر کومه دینکا ژوورا من

هه رو سپیدی سه ح دکره من

هه ر ژنه کا - چرکه کی ژی

ل نهوی ژووری بوویه میشان

پر ب گومان , ل کلچیشی ته دنیرین و

گله یی ژ چاقان دبارین

نى نە ب منە ، كلچيشى تە جزوورەكا ھەى يا گران

ژفانەكى نە فيوناوى ددەتە من و

كرا سەكى ژ بە ندمانى دكەتە بەر من .

(٤)

ھەكو تو چووى

پەيشين من وەك گولين سەرخوش

ل باخچى گشتى . . ستراينىن كە قنارە دگوتن

چووچكان ل ھنداڤ مېزە دكرى

برين ژ خوينا خوہ دخوتن .

(٥)

گە ئەك كچكىن خواندنگەھى . . .

ھەر روژ چاڤ ل من دنقاندن

تە لارين بەرز ب ھەزا دیدارى دنزاندن

دبوونە پەيش . . ژبو ستراينىن نە تە قاقبووى

دېوونە دەرمان . . کو ساریژکەن هەموو برینین رابردووی

چاشی هەمیا ل جهی ته بوو

توژی ل هیقیبا ترینی بووی

هەکو نوکە بیرەوهری یین خوە دئقیسم

رەسمی کەسی د بێردانکا مندا نەمایە

تنی وینی ته تی نەبیت

تو بیژی من هەز ژکی کر بیت؟!

(٦)

سترانیبێژەك خانە نشین دگەل من دگۆتی :

- من چ سۆزین هەتا هەتایی نەدقیان

کو د باغی ژیا نا مندا سەرۆبی

لی تنی من , دقیبا دگەل من یا راستگۆبی

- من نەدقیبا ل دەف من بمینی و

ل بەرانبەری من بروینی

لې من دقيا ههست ب هه بوونا ته بکه م و
خوښی ژ هیڅی یا به ندهمانی نه وهرینی.

(۷)

ل بانهؤقه کا دووره توخیب
وهکو هه رجار، ل من دباراندن نازین چوونی
ل وی به خچه یی داگیر کری ب هاقیبوونی
من پلا وی فه مراند و پاشی گوتی
خودا فه ندا نیقه بوونی.

◆ ◆ ◆

تو خونا فه کا دره خشان بووی ل سهر رووی گولا، گیایه کی که سکی دووجان
بووی ل سهری ملا، تو فریشته یه کا بیگه رد و بیگونه ه و مه شره بخوش بووی،
پی به ند به ست دبوون کاروانین دلا...

تو تیروژکین نه ننده کا گهرم و گهش بووی ل ده می سحاری، تو شنه بایه کی
هوین بووی ل هه می نیقاری یین بوهاری، تو شعر بووی.. شعره کا نازک و
خوش، هییدی هییدی ژ نه نیا من دهاتیبه خواری...

ئوۋ ھېشتا پەيئىن مەن شەرمىن، پىشتى چەندىن سالىن خەرىيى و
غوربەت، تىنى دېمى تە دېمىن و رىستكىن ژگولا چىكرى، ژبۇگەردەنا تە
دقەھوئىن. پەيشان خوە دناق شەراندا حسار دا و خەمگىن، ھەردەم
باركرى، ل ھىقىا ھاتنا تە دىمىن...

دەمى دەھىمە سەرگۆرى تە، پەيشا خوە ب كىليانقە دىمىن، تىپىن پەيشان
دېنە شەكرۆك، چوچك دەين و ل سەرزارۇكىن ھىتىم و دامايى دگىرىن،
داكو ئە و ئى تە ب ئەقىن.

مەن نەزانى، دى قان رىستكىن شەھى و ئارىيى بۇكى بەم و دى ل گەردەنا كى
ئالېنم، دى قان شەرىن ل سەر رفاتكان تۇزگرتى بووين بۇكى خوينم.
ئەز نزانم، پىشتى چوونا تە يا نە ل وەخت، ئىدى دى ل بەندەمانا كى مېنم.

* * *

هیشتا یا مای

بۆ نه هاتی...

ئەو هەمی قەفتکین نیگزان و گولین رهنگین

من ل پیشوازی یا ته ریز کر بوون

ب وی هویره بارانا قه تیسگری د چاقین مندا

ل هیشیا ته بووم

ب کومه کا په یقین ویره کین هیشتا نه زای

ب ریزه کا دارین که پۆ بلند

ب هه سپه کی چینجی هه فسار بهردای

ب نه لهویه کی خورت ل سهر بانئ مه دادای

ل هیشیا ته بووم

من یاری دگه ل که سکه به لگین داران دکرن

سیلاشین ئاشی کپکرن و ژبو ته عمیدکرنی راکرن

چریسکین ناگری د روویی شه قیدا شه کرن

من بیهنا ناخی - ناخا ته ر - ل خوه کر و

هه می بوقچکین مت ژبو هاتنا ته شه کرن

تانکه ریڼ نه فتی و هه لبه ستین کچین

بیلابیڼ بهرز و جادده بیڼ بهرین

ب دلگه رمی یا سنیله یان , پرچا دیداری شه دکرن

ئی نه هاتنا ته دریز بوو - هند دریز بوو -

هه تا نهز بوویمه یاریوک و ستریان ب من کرییه کهنی

بو نه هاتی.. نهی تیروژکا نه لندا گهش

نهی سروودا خوینگه رم و خوش

فه ر بوو بهیی... ئی وه دیاره هیشتا یا مای !

* * *

جوانی.. دای بیرا ته ل پیریئ ئینیت

گوله کی ژ پرچا خوه شه که

یان هندهک هنگشینی ژ لیقا

نه شه ژ میژه...

نه وی جه زا سنبله یا د چاقین مندا

خوه کورک کریبه , ل هیقیا خیشا.

◆◆◆

هه کو چاقین مه قیک دکه فتن

مه د قیا سال ب له زو به زبن

هه موو جه زین گری گرتی

د کۆتانیقه بز و په زبن.

◆◆◆

سترانا عه شقا مه بیژه

ههروهك كهسى گوه ئى نه بووى

برينين چوويى بنيزه

ههروهك ساريژ و چ نه بووى.

◆◆◆

د يادا سيه سالى يا عه شقا مه دا

من بيهنا ته ، ته سليمي باى كر و

دگهل چووچكين دادايى كه فتم سه مايى.

◆◆◆

ژ ترسا كورونديكين ته ، ب ناشكهرايى نه بينم

من ههول ددا ، تم و تم خوه بكه نينم.

◆◆◆

ب راسته وخويى من چ جارن نه گوتيبه ته

ب ههر پينج ههستان ته د نه قينم

چونكو ب تنى ديتنا ته پا پوره كه و

پيلين دهريا پى د شه قينم.

◆◆◆

پيوست ناكه ت

تو سوراڦى دانبييه سهر ليثا و

سپيياڦى ل ناله كان باركهى

هه رهند به سه تو بگرئى.

◆◆◆

نه ز نزانم كا دى چه وا هييمه دهف ته

هه موو رى ل بهر من دگر تينه

له وما به رهف خوڦه زقريم.

◆◆◆

ژ ته خه ريبم وه كو زه ڦيى

هه كول هيڦيا بارانى بيت

وهك مريه كى ل گورستانى

په شيمانى ژيانى بيت.

◆◆◆

هه كول هيڦيا ته دمبم و ته نه بينم

ما چ فهرقه .. نه گهر ل ناڦه كوچكى خولى بم

يان ژى ل مزگه ڦتى وهلى بم.

◆◆◆

نُه زب کووری ل ههردوو چاقین ته میزه دکهم

دا شکه ستنا خوه یا نیکی

د دیتنا ته دا بن ناخ بکه م.

◆◆◆

ژ نشکه کیشه .. من تو ژ دل خه باندى و من نه دزانی

کو نه قینا ته گونه هه !

◆◆◆

تو نه و ژنی , نه وا ژ دل و ب سه ربه ستی

گری و که نی یا

هه می روژین خوه دی دانیمه به رده ستی.

◆◆◆

نه (نه) یین ته یین ب ناز

نه قینییه کا بیده نگه

خوه ب سه ره قینا مه دادای.

◆◆◆

نه گرنکه .. تو ب ناخیشه شه نگ و نازدار

يان د قافكه كى ژ ناخى چيوييدا برسقى و

هه موو دهر دؤران بكهى بوهار

گرنگ نه وه، د نه پى مندا ببييه روويار.

◆◆◆

كاره ساتا مه نه نه وه كو نه قينا مه هيژ ساقا

مر و ب نه شى مه شه خوريك

ئى كاره سات نه وه كو وى ژ مه بار كر و هيلين بچويك.

◆◆◆

نه قينا ته شاشييهك بوو

ب نه هوشى كه فتيم تييدا

په شيمانى ژ وى شاشيى

شاشييهك دييه دكه فته د رييدا.

◆◆◆

نه و ميياتى يا ب شهرمىنى

ژ ههردوو چاقين ته د فریت

سه ربوره كا من يا كه فنه

د بېردانكا ته دا دنړیت.

◆◆◆

دايكا من دگوت: تو بوجي هوي خه مگيني

من گوت چ بکه م... نه فيني

گوت يا جوانه؟!..

من گوت: سهردهم و جيهان و هه بوون

ب كه نينا وي يا جوانه.

◆◆◆

كوقلي دگوت:

هه زژ چ كچكين جوان نه كه

جواني.. دي بيرا ته ل پيري نينيت!

* * *

من نہ قیبت بزائم کا من چہ دقت

من نہ قیبت

سترانہ کا نیروٹیکی دہ زرتا ویدا بیڑم

ترسا خوه یا نہ زہلی بنیڑم و

خہ مین دلی خوه پی بریڑم

چونکو باب..

دی من ب سنجی جفاکی شوپاریزی شوٹ

مالا تہ نا کہ تہ بزوت و

دی من بہ رھف جاددہ بین بیکہ سفہ ہاڑوت.

◆◆◆

من نہ قیبت

نهينى يا خوه ل دهف كاهنين كال بدانم

دهف و دهف ب كانىكا كه نيبى برانم و

دهنگوباسين سه قايى نيرو برانم

چونكو مه لا .. لهشى من يى ب جنابهت دى كه ته هيجهت

نهينى يا من ب كوريشه د باى وهر كهت و

ب چريسهت , دى شيره تين غه ييبى ل من كهت .

◆◆◆

من نه قيبت

پرسيارا خوه يا سار بدانمه سهر په لا

خهوكا شرين ب هه لهه لا بكه مه به لا و

رسوا بكه م وان دروشمين پر ژته شقه لا

چونكو دببت سياسيبه ك ..

خوه سه روسهر ژ كافلانى بكيشيته دهر

پرسيارا من د بن مژيشه بكهت مه هدهرو

جانى من يى مېشى گەرمى بىكەتە پەيكەر.

◆◆◆

من نەقىت

خەونىن خوە يىن پاشىيخستى دەرەھىكەم

پېژنا بەر بەستىن چىكىرى، نەھىكەم و

رىكىن درىژ، ژبو رىژگە ھا رند سپەھىكەم

چونكو تجار. خويكى ژ خەونىن خوش د ستين

خەم و خوزى يىن خەوخاندى د رەقىن و

ل بەر دەرگەھى كۆچكا ئاغاي د قەرفين.

◆◆◆

من نەقىت تە ب ئاشكرايى بئەقىنم

سلاقىن عەشقاوى ژتەرا بشينم و

شەرىن خەرىبىي ژبو تە بلورىنم

چونكو پوليس..

په یقین بارکری ب عه شقی د گرن

نامه یین کوترکان د سرن و

مینا پلنگان، د روویی په یقانداندا د نرن.

◆◆◆

لی خیشزانکی رهنده کا مه

پشتی ژ کومبوونی ته فاشبوویی

ب دوودلی دکوت: دبیت "گودو" ژ وغه را خوه فه گه ریبت

کابانه ک بیټ.. مه شکا هیسی یین تیکه ل بکیت

رؤژه کا نوو ژ پشت چیا یین بلند بهه بیټ

میری مرادا ژ قومقمکی خوه دهرکه قیت

ب دهنکه کی بؤر گازیکه ت...

هر چ مرادا ته هه بیټ

هر دهرگه هی ل ته فه نه بیټ

دی ل سهر دهستی ته بیت به خچه و بیته هه قین.

نہزیٰ ترسیایی ژ تجار و سیاسیان

ژ رھشی بابی و ژ مہ لایی دبیتہ نیتوین

ژ رووبارین کہ فزی گرتی و ژ پولیسان

ژ ژئانین بووینہ گوین

وہک مہ داری ل ہنداۓ سہری من دزقپن و

کووراتی یا ہہ موو شیانیین من دبرن

قیان .. نایہ تہ کہہ ویرایہ من

وہغہرہ کہہ شیایہ من

لہ و من نہ قیتن بزائم کا من چ دقتیت ..!

* * *

هه لچوونا هه ستین هه لگرتی

نهم نهوین گوندی...

چ فههم ناکهین، ژسیاسهتی و ههرفاندنی..

یا ژمهفه، مرن خوشتره ژخوه چهماندنی..

کوشتن، ههژیتره ژدرهوی و خوه خاپاندنی..

ژبو گوندییان، عهمی گۆزی مهستههیه..

جانئ مه ل سهردهستی مهیه.

ئی، گه نهجکی باژیری دگۆت: ههستین خوه بین نیفا فهشارتی.. نه ئینه

بههه لاندنی...

نهف چیرۆکه دووبارهیه!

من کۆمهکا خه ونین بازنهیی هه بوون

ب چه زین دیرۆکی و ره نجا نه قینداران داگرته

ژهرگه هین نه یاران و پیلانین یاران بهرگرتی

ب فیلبازی بین خه یالان و که قناره یی یا سالان

ب په ییشین که قتی , ژفه رموده بین سه حیج و

ب شه رفانین که سیخه گزگرتی

نه شان خه ونین کوری یا هه شوکین که ل گرتی

ل پشت زه قله کین هژماره کا بودی گاردین ,

به ره ده رگه هی مالا یه زیدی مانگرتی و

ب ستوونا نالایه کی هیژ گریدایشه مگرتی

د مزگه قتی شه مه نصین و بوونه گرتی

ئوو بارانه ک نه ل وهخت باری ...

باری سه ره خه ونین ته بگرتی و جلکین زه قیکا ژبه ر کرن

به رو بیافه قه گرتن و هه ست ته ر کرن

به لگین تو زگرتی بین دارچناران شووشتن و

گه شکره قه نه و گيايي ل بهر باي چه مياي

هه زاروکی ل بهر جزيکی سر و ما تماي

ته عميد کر و کره شه پښاني له شکره تولا ناغاي

نه گرنه ل کيژ نوردیي: نه وی تول لی یان یی ل سهر...!

ل نیشاری، ده می روژی گهرم داهیلاي

نه و زاروکین ته عميدکری و ژنوو شه پښان

ددلی مندا بوونه په نابهرین دامای

به رهف دلی خوفه زقریم و بایه ک توند

هه موو تشتین وی تییکدان و بزاله کرن

شعرین عه شقاوی بین ژيگرتی

ژفانین گهرمی گرتی و هه ستین ل سهر بییدهری

رویس فه گرتی

خو هه فالین خوشه ویست زی،

نه وین سه رسام و هه فساری هه سپی خوارگرتی

بوونە گرتى ل ناڧ جفزا بەرنامەيى مشتانە كرنا سەرگرتى .

ئىلچى ھاتن . . ئىلچى ھاتن و ئايە تىن عەشقا خا پىنوڭ

بۇ چووچكىن شەيدا و تەنگەزار د گۆتن

گەنم سۆتن و چىلېن شىردەر, ھەموو دۆتن

تەڧ ھىقى يىن ھەلاويستى, ب خۇنەويستى

ل بازارا كۆلە يىن (ئەقتان) فرۆتن

مىجەرسۆنى ل سەر تەنوورى

ھەموو ئىمزا يىن كۆمكرى, ژبۇ جودابوونى سۆتن

سوارەكى ھەماوھندى, سىمايى سەيرى سەنگەران

ب تەقاندا گوللەيەكى . . .

ژفانين بەستەلۇكى چىنچكرن و پەرژى قەرۆتن

ئەقە نەزھاتم و نەچارم بىمە دىدارى

ئەقە رەختى من يى ل بەر پىي تە و ئەقە ھەفكا من

ئەقە ستارانا من ل ئاھەنگا تەيە و ئەقە دەستى من

دیّ هه قیبه یمانه کی دگه ل مرنی مۆر که م

کو من نه قییت وی ل دۆر ره زین خوه ببینم

په زی خوه ل کووزا وی، نا چه رینم

مرنی... مەر جین هه قیبه یمانی برنه سه ری

هه مبیزا خوه ژبو ژیانی، هه رده م من هیلا قه کری

ل وی ده می نه زی دلخوش و مه نده هوش

ب جه سته یی وه کو گلۆپی هه لکری

من هه ست پیکر کو گیولی من یی ده گری و

دیتنا من - نه وا گوندی - یا قه مری و دل یی مری

نه زه ک بی دل...

دی چه وا گه همه سه ر ناشی و ریکا ناشی تی کدا هه ری.

* * *

نەز ژى ۋەكو چوچكان دى باركەم

ب ھەگرە.. ھەمى پەيئىن شورەشگىر و ناگر پىقە

ب قەشپىرە.. ھەمى خەونىن سەماگىر و خوشى پىقە

ئەقەھەلبەستا ھىشتا ب رىقە , پىگۆتتەكا دىشەواتە

ژبۇۋى ھىقى يا منكرى.. ب دەريا پىقە

مرن ھات و كرە خىقە!

ل سجارەكى.. ل سجارەكا باركرى ب خەرىبى و خەمى

تېرۇژكىن رۇژى ب شەرمىنى خودا حافىزى يا ستىران دكر

ما مە ستىرىن گەش و درەخشان بۇچنە؟!

ئەگەر رۇژ دادەتە كۆپىن چىيا و بىياقى دىتنى فرەھكەت!

دىتن ئانۇزىبە بەربوۋىە جانى ھەكەبى و تېھزىنىن ھىشتا ساقا

خوریانه که ل بنی پیا و دائدانه که ژبو گاقا

من خوهزی بیین خوه بیین چاندی ب ره هقه کیشان و هه لکیشان

میگورگه کا د چائیدا برینداره و کوور دنائیت

گورگ ژی گونه هن.. نیکی دزانن و نیکی دکهن و نیکی دبیژن!

ل شه هیانا خویبارینی،

هه کو.. بیهنا خوینی، ب گه لایشکین سوورقه نه بیت

دی فده گهرنه فده وهک بهری ساده و په پیک بهر بنه هه ف (.)

هه کو ناشی گورگان دهیتن ل مه دبیته ره ف

نالایه کی مشت که ریو کین ژ دوور دهه لیبت

به ر ب پینگاقین نه رزی دهیت

نالایه کی ژ مه ژیی دیروکی ره نگری و لی بوویه شه ف!

تنی ب شه فی..

نزاییین من، ل بهر پیپکی عهرشی مه زن دبنه نییتوین

نه ز خودانی له وحا مه حضور ب شه فی دبینم

دناڤ بەرپەرپەن دیرین و زەردا دخوینم

دناڤ کە ئەخین سەر ئی بێ و

کۆما ئەقتان و "سەبایا" یین نوودا دبینم

د دەرزین دیواران و دناڤ کوورکین ریکا ریباراندا دبینم

ل سەر رووبارین خەمری و شیرى

ل دیوانا سنبلە یین هیژ کچین و حۆری یین ئەسیری

ل سەر پرا چینۆدی و دناڤ دۆژەهیدا دبینم

ئوول داویى..

د خلوهنگەها خوه یا بچووگقە دنە قینم!

دنە قینم و دناڤ عەشقا مشت چریسە تدا دبوهرم

وەکو مۆمى ل شەقەکا رەش خوه و خوینی ژ خوه درژم

"تۆ یی دوست و ژبۆتە ئەز قەرینم

جەمى پى خوه بدانى... بۆ زەمینم

ددینی عاشقیدا... ما رهوايه؟

ب تە خەلكى بېينىم.. تە نە بېينىم" (۱)

مە عشوقى من... پە يىقە كا كوبر و دىرىنە

عە شق ب دەھمە نا ژيانا تەر قە كىلینە

چ جىژ قانین قە شارتى

دناق گولین بە خچە يان و ل بەر هوورە بارانى نینە

گول شەرمىن كو بىردانكا وان يا هسكە ژكە نینى

بە لاتىنكىن بەر فە نەران ھە مى ل وىصالى سۆتىنە

تە ق ھە بووین مە يىن بۆرى

دحالچوونا عە شقا تە دا خە رىبىنە

ما من چ ھە بوو؟!!

چە ندین قىزى يىن ژگە وری قە رستى و سالىن برسى گە زتى

چە ندین يارین فیراقى ب ھىواشى دۆتى و

وھك مریشكان ل بەر دەرگە ھى كوچكا سۆلتانى قەرۆتى

ل بەر سىبەرا سىھ و شەش سۆلتانان مە شىم

خو چپکه کا به زهیی ژی، ژکانگا دلوخانیی نه رشت

خو په یشه کا صه دهغه ژی

ب له شی من یی چه میایشه نه بوویه پشت

سینگی من نیشاننا گولله یانه و گولله ب ناقی من پیروژن

فتوحاتین که پو دریژ ب دیواریشه دبرسقن

تنی توخییی سینگی من دو ماهیک له ندا کوفرییه

ب تبلین نهرم، فه تح بکه و ناییردهیین

سه رکه فتتا ل سهر جه ندهک و خه ونین ساده .. مه دح بکه

سه رکه فتن سترا نه کا دهنگ بلنده ل سلا فگه هی

سه ربوره کا نکران دییه ل سهر دیواری خواندنگه هی

شیری "خالد" خوین ژی دزیتن

بیهننا سه ربوره کا بوری ژ دهقی دریتن

هه ردهم نایه تین نه فیوناوی یین نیکاحی و کوشتنی دییتن (.)

ههر چ گه نمی ل بیدهری مای

هەر بلبلی دەر یاز بووی ژ خه فکا رکه هی

هەر چ کچکا نه بوویه ژن ل سه ر بارگه هی

نه گهر مرن نه هنگی شیت، دی بیته مولکی میرگه هی

نه قجا چه وا دی ژی بۆرم؟!

دی من گوله کا شه به قییه ل بهر بهر چه ما بی ریشانی رند و تورین

هه می هیقی یین ژ له زادا سه ما دکرن، ل هیقی به هین

وه سا دیاره نه ز دی بارکه م! نوو دی بارکه م...!

لی من دقیا دار چناره کی

یان جه مبلعه شقه کا هیژ کورت دگه ل خوه ببه م

چوو چکه کی دادا سه ر چقی داری و

سترانی خه مگین ژبو به خچه یین دوور دگوتن

- خودیووو فی زاتی بیگهر د

نه که چووچک ل به هه شتی.. چووچک ددینن

نهینی یین بای ژبو توخیبان د درکینن

به هه شتی یین ههه نغستی، دی ب گهردین عه شقی حه سینن

عه شق حه رامه و سه ربازین ئالایی شهقی

دی چووچکان ژکانی یین خوینی رپسینن

دی غولانین هیژ بهرکه پی وان رهش نه بووی

دی زاروکیین هیژ بشکوژ مه مکی سینگی وان نه شه بووی

دی ل بن بانئ توپچکا دیرینشه شه مرینن...

به ری چاقین خوه یین مازی، ب هیواشی دانم سه ریك

من دقیا بیهنه کی - تنی بیهنه کا کورت -

ب رهخ نیرگزانشه رازیم و خه ونان ببینم

چاقین نیرگزان ئاور پلنگینه ل بهر به ته نا

ئی خه ربه ندان هه قران یی ب ریکیشه سوئی

هه رچ متایی من هه ی و نه ی!

ئیلچی یین سؤلتانی بر و من بهیست کو یی فرۆتی

ما من چ هه یه!؟

"پهڙي مه هه مپي د دوشن ل بهر پيږي"

هندا يي دگورين، هند يي ل بهر كيږي" (۲)

گيايهك شين بوو ژ پاكي يا چيمه نا

يي يا پيوسي دبه ت بو چه ند صه نه ما

صه نه م ب جانن، هه مي جوانن، ديتن ته مه ننا

ب دلتهك پر عه شق نافي ل دويف كارواني دريژن

ل مرگه فتی نولدارين بي ده ستنيژن

ل بهر دوريني چه يرا نوکان ژبو ته باخي دبيژن!

ل ته باخي.. کومهك ژنين روژا نيشرو ل بهر گلکه نا

ژبو خوداني هه مي ته نا دنالينن همد و سه نا

کو... هيژ پشیکن، ل بهر گورزين جه ورو فهرته نا

ده ستين وان يين زقر بووين و هيشتا خاني هه پاره نه

به ربه ستين ترس و ره قيني سيپاره نه

بان سيپاره نه..

ئى بېستانىن مېشى مەمك ل شەقا تارى نەدىرەنە

ئەز برسېمە و مەمكىن شېردەر

چاقىن من يىن قەمراندى ھەل دكەن

گەھىن من يىن قەمراندى كەل دكەن

ئىدى نەما خەونرۇزكان ب نەقىنەم!

ھەكو ھەز ئىك ل پەي ئىك د ھەنەشىيىن و دكەقنە بەر با

ھەكو چاق دكەقنە خەفكا

ل ھەمبەرى دىتتا رەسەن دېنە ھەربا

ھەكو نەقىنى دكەقىت و ھىقى درەقىت!

ھەكو ستانا "لو خانو"

دېتتە جەقەنگى سەيرانى و كىن و كەربا

ئەز ژى دى چەم... نۇلا ھەر چووچكەكا دى يا نازاد

يان گرىداى دناق سەربا..!

ئەرى ما دى كىقە چەم... ئەگەر بچەم؟!

هه قساری ریکان بهردایه و

ریک ب پی یین منقه لیلاقن.. خه تیرن, دبنه صم

نه گهر سینگی ناخا وهلاتی من نه بیت؟!

ته ق زه قیکین زهوجاندی و نهوین ژ نوو ترکاندی

ل بهر چوونا من دبنه رم!

پیلین ده ریایی توره نه و چ ژ دلوقانیی نزانن

باشه کهنگی نه زژی دزانم؟!

نه ز نه زهکی ژ خوینا رشتی, ژ له شی برایان فرشک بوویم

ههر همبیزهک هه ستیکین من نه دهته صا ژ منقه تهرمه!

ههر شوسته یی خوینه کا هسک پیقه نه بیت

ژ منقه دیداره کا ب شهرمه!

نه ز نه زهکی بیزار و مات, دی ژ دهریا یا خوینی رهقم

به رهف دهریا یا ناقی چم

ناق... ته هارته و دی له شی من ژگونه هان شوت

ھەر ئىچە كا گوشتى مەرا ھېشتا ب پە نىجىن منقە ما بىت

ماسى دى خوت....

"خودى قەمرىنە ناگرى دا نە سۇزىت رەزكى ترى

كەقنە گېسىنى ژەنگى گرتى نە يارا يى بۇ خوە برى" (۳)

ئەق نائىنا ئەز بۇ ھنگۇ ب ھىواشى دېيىم

سترانەكە و ھەر ژ دەمى مىرى كووړه مەشكا وى دكېم

سترانەكە و دى ھەستىن خوە يىن سار پى گەرمكەم

ئەم دقېرىن.. ل ھەمبەرى ھەق ھەك شېرىن!

ھەقگرتنا سوار و دېرىن ھېشتەرەكە خەونان دىبىنىت و

وھەك سىتافكى دگەل خوە دگېرىن...

خەون ژانىن دىتنەكا كەسك و پىنگاڧىن ل بەر ئقىنى

پەرمويچكىن گومانى, نايەتەكا ئقستىبە بەر ب يەقىنى

كو ئەم ھەموو دى ل ھەق كۆمبىن ل سەر سفا جانگى و تەلقىنى

ئەق ھەقگرتنا خەون خەونان پېقە دىبىنىت

هه می جهزین نه یوناوی دنازینیت و جی هه قیینی دپه ژرینیت

تهرتیله کا پیروژه و دی شه گه را خوه پی نه رمکه م

من نه قیین یان نه ویرم قی بابه تی دهره هیکه م

چونکو نه ز دی ژ دیتنا سویاهی شهرمکه م (.)

وه سا دیاره نه ز دی بارکه م- نوو دی بارکه م!

هه می په یشین هیژ نه گوتی من دانه دهستی هه تاقی

هه می مرین پاشینیخستی بوونه ناهه نگین قی کافی

ما دا چ تشت ژ محهمه د شیخوی که فته ناقی

نه گه ر تیلین بزقی کرپانه به ندک و

هیژکه ک بو من ژی چیکرپا

یان ب کوباری خوه مت کرپا و نه ف سترانه

نه دانا با بهر سیلاقی...

"خودا حافیز خاک و وهلات گه رده نا ته نازا وهلات

گه رده نا من تو نازا که دونیا مهرگ و مرنه وهلات" (۴)

پیلین دهریایی وهك ماری خوه ل بهر خه وئی من قه نا بوو

خشخشهك هات، ئی یا ژ منقه بایه ماچی دكه ته بهنگا

"با" ب سۆز و دلوفاان، برینین خه ونان قه ناكن.. نا نیشین

دارین ژ پیرقه دووتا ناكن.. کرمین داران ناحه وین

من ژ بابی خوه پرسیار کر:

بوچی ههردهم بیستانین مه لات و لاتن؟

زه فیکین مه مشت که لاتن

دزین پهزی سه رکه فتینه و شقان ههردهم دهق ب که نینه!

هیشتا به رسف دکه ورییدا و هه موو هه ستین دبه نگیییدا

دهنگه کی دوور خوه ل سه ر سه ری هیقی دا

"من هو نه قیا بهس هو سا هات

تۆل من نه گره خاك و وه لات" (۵)

نه زی غه بییدی ژ هاتنی و نه هاتنی

ژ نشیژا ل سه ر جه نده کی به رزه و ژ وهرگو هیزکین گۆتی

ل سەر پېلېن مت و تەنا ئەندەكا خازۆكم

دبېردانكا خوه يا تۆزگرتيدا بهقهكم

نە هسكاتىيى كره جرد و نە ژى ئاقى كره ماسى

ژبۆ هېتيمېن (رېعايى) يارىۆكه كا ب دەنگ و خشكۆكم

ل قورنەتەكى كۆگايى يا مایمه ب تنى

ئوو د زىنداننا "بوسايدۆن" دا دىيوم

ههههههههههه... ئى دىوهكى كچكۆكم

چ پەرسگەھ..

بنداقين خوه ژبۆ جه ندهكى من ناكەنە خانى و پەناگەھ

من هەوارا خوه گەھانده بەر مەكەھى

ئى مەكەھى حەزا من مېت و لەشى من

دا بەر لەقېن سۆتنگەھى

نە قجما ما دى ل هيشى يا چ بەم؟!

فەر بوو بەرەف رەھانقە بېم

ره ب دیمّ به لگین ته بیسۆكشه سیبه ر بوون، نه خاقان

د مهیدانا له ههنگییدا نوکه ر بوون، نه قههرمان

مه می شقا بهر ب زهقی یین ئیچه قه دهیّت و باران نه باری

ئه و په زى ل بهر بلووری دباری

یى سه رگهردان بووی ل ئاقاری

ره فین کولی هیرش کر نه بهر که پرۆکا و

به ره می گهش بوویه پاری

ما دی چه ندین سالیّن دی ژیم؟!

کول به ندا ته بمینم و گولا بچینم

شعرین هه رامکری ژبو هاتنا ته بخوینم و

ته دچاقین تراخوماییدا بقه ژینم

ئه قینا من ب دهه مه نا ب خوینقه ده ریایه ك بی بنه

خه مه کا ب له زهت و خه ریب و خه

خواسته کا بیگهرد و غه ریب و کنه

نەز دزانم تۆ حەز دکە ی بیژمه ته من تودقیی و هەر بیژم..

نەز دزانم... تۆ حەز دکە ی حەزین کەل

د ریکا ته دا بریژم و پالینه رین خوه بنیژم

ما دی چه ندین جارین دی ژ سه رمادا که په نی خوه سوژم و

سییه را خوه یا ژ خوه دریژتر شه کوژم

نەز د هه مبیژا ته یا به رین دا ره زیلم

ژ دووری ته میری زه رکه کا زه لیلیم.

وه سا دیاره نەز دی بارکه م- نوو دی بارکه م!

لی نە قینا ته دریکا مندا

که قانە کی ژ دیواری که فتیی سه روبنه

هیچییه کا سه رژیگری و وه غه ره کا دی یا منه

من ده ریا دیت و ده ریا دمندا د شهی

بابی من دگۆت, گه ر بییه شه

دی بو ته یاریو کین ره نگا وره نگا کرم

دی ستیران ژ دهستی ناسمانی قه گرم

دی قوناغین گه هشتنا روویی روژی

ب بازدانه کا بله ز برم

دی ل هنداقی چیمه نین ژقاندار فرم

دی گهر دین "بای" دچاقین خودا هه گرم,

دا نه مرم...

مرن... وهغه رکرنه ژ هیشی بین هه لاویستی و

ناورین ب ته نیا بین مشت خوشه ویستی

دوور بوونه ژوی شعرا ب پیی هاتنیقه بهستی

شعرا من... به ریخودانه کا سهرمه سته

ژبو دیتنا شهفه قا نه رخه وانی و ناقابوونی

کو ب دلخوشی ب مینمه ل به ندا ره فی و سهرابا نووبوونی

جانی خواهه سهر ژ سهرخوه بوونی, یی دبیتنه نالایی چوونی

هه می به خچه بین من ره سمه ک لی گرتی

ته قه هه قو کین خه مرین من ژ کورینیه گرتی

د گیزه قانکا هاتنیدا ماینه گرتی و

ب هه قرا, ل به ندهرا چوونی دبوونه حیبه تی

وهسا دیاره نه ز دی بارکه م... نوو دی بارکه م!

* * *

دهمه ن:

(۱) مه سنه ویبه کا مه ولانا جلال الدین رومی یه ژ وهرگیرانا سهیدا تحسین ابراهیم دوسکی.

(۲) وهرگرتیه, لی نزانم شاعری قان هه ردوو ریزکان کییه؟! دبیت صالح یوسفی بیت.

(۳) ژ سترا نه کا نه ردهوان زاخوییه.

(۴) و (۵) ژ سترا نه کا محمه د شیخوییه.

پیرس ت

- ۵ نهُو سه قه ما دى بيت باران.
- ۹ گليش.
- ۱۵ يه قينه كا گوماناوى.
- ۱۷ پاشا.
- ۲۲ نهُو قينه كا نيڤ قه شارتى.
- ۲۴ دو يكيلا په لىن قه مريايى.
- ۲۹ نهُز نهُوى ب ته قه به رزه بوويى.
- ۳۴ وهك په لاتينكيڼ عاشقه .. كه نينا ته ..
- ۴۰ نهُز بى ژفان يى هاتيم و بى ژفان ژى .. دى ومغهر كه م ..
- ۴۸ خودا قه ندا ليښه بوونى.
- ۵۴ هيشتا يا ماي ..
- ۵۶ جوانى .. دى بيرا ته ل پيرى نينيت.
- ۶۲ من نه قيت بزانه كا من چ دقيت.
- ۶۷ هه لچوونا هه ستين هه لگرتى.
- ۷۲ نهُز ژى وهكو چووچكان دى فرم.

